

ABONAMENTUL.

Pe un an 80 coroane.

Pe 1/2 an 40 „

Pe 1/4 an 20 „

Pe lună 7 „

Un număr 30 fileri.

□ □

Unitatea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 84 fil., a doua
oară 72 fil., a treia
oară 60 fil.

Manuscrite sunt a se
trimite la Redacția
„UNIRII“ Blaj.

□ □

ZIAR NAȚIONAL — APARE ZILNIC.

Congresul profesorilor.

e reclamat imperios de necesitățile timpului. Instrucție e una dintre problemele capitale ale vieții noastre naționale. Trebuie să i-se dea o rezolvare bună și temeinică. Școala noastră căreia până acum i-a lipsit timbrul, curat românesc, trebuie s'o așezăm pe largi temelii naționale. Ne trebuie o școală bună și românească. Avem lipsă de o generație viguroasă, care, prin muncă și cinste, să pună temelie trainică statului nostru. Pe umeri dascălimi românești de azi zace cea mai uriașă problemă.

Noi suntem la începutul unei ere de muncă grea. Toate forțele trebuie să se angajeze la opera de organizare. Pe noi, pe profesori și dascăli, ne privește școala. Dela îndrumarea acesteia pe calea cea bună atârână viitorul statului și al acamului nostru.

În acest congres o să ajungă la discuție probleme însemnate. Unele ne privesc pe noi, corpul profesoral, iar altele învățământul. Avem toată încrederea, că discuțiile vor fi la nivel. Noi trebuie să ne strângem rândurile. Să ne închegăm într'o organizație internă ireproșabilă. Numai așa, strâns uniți, excludând orice veleități teritoriale, vom putea face din școala românească o școală de model. Suntem puțini. Cu toate acestea regimul ticălos și imoral al ungarilor ne-a ținut despărțiți, departe deolaltă. Încercările sficioase de organizare, în cadrele Asociațiunii, n'au succes. Și așa am rămas răsleți, neorganizați, muncind fiecare pe tăcute și conștient, pregătind sufletele pentru marea zi a renașterii naționale.

Ceeace n'a succes sub ocărmuire străină, va succede acum, într'un stat românesc. Conștii de importanța rolului ce-l avem, va trebui să ne spunem păreriile noastre lămurit și fără incunjur. Numai așa, spunându-ne limpede păreriile, se va putea îndruma școala noastră pe calea cea

bună. Cu reticențe și cu discuții după perdea nu se poate întemeia o epocă. Și noi suntem chemați să întemeiam o epocă nouă în învățământul nostru, epoca unei educații morale și naționale. Noi trebuie să creiem oastea mare de mun-

citori conștienți și harnici, de clăditori fără preget ai statului românesc.

Solemnitatea și gravitatea clipeilor, prin cari trecem, o să ne afle așa cum trebuie să fim: treji, conștienți și prevăzători.

Un profesor.

Prăbușirea Hajdudorogului.

— Exemplul din *Careii-mari* a avut ecou și în Secuimea noastră. Dăm următoarea corespondență. —

Onorată Redacțiune!

Adunarea generală a credincioșilor gr. cat. Români din Șard, Siliorutiv, Bolintfalău, Agard, Chibelea-Sintioana, Netie, Moșin și Boj ținute în școala din Șard sub prezidiul subscrișului în 21/8 Dec. 1918.

Adunarea generală a credincioșilor gr. cat. din Târgul-Murăș ținută în 24/11 Dec. 1918 în Biserica gr. cat. d. n. Târgul-Murăș, ținută iar sub prezidiul subscrișului și pe lângă notar și bărbați de încredere la obiectul: desbaterea ținutei credincioșilor români gr. cat. din parohiile susnumite incorporate la Episcopia de Hajdudorog au adus următorul decis:

1. Adunarea declară cu unanimitate că cu ziua susnumită am rupt toată legătura cu Episcopul de Hajdudorog și să încredințăm ca să aducă la cunoștința susnumitului Episcop.

2. În mod interinal ne alăturăm într'u toate acțiunii vicariului de Sătmar Prea On. Domn Romul Marchiș, ne supunem gu-

vernării Dniei Sale. Il rogăm ca să binevoiască a exopera dela S. Scaun Apostolic incorporarea din nou la Arhidieceza de Alba-Iulia și Făgăraș pe lângă un Vicariat al secuimii și înțregirea forului protopopesc disolvat prin episcopia de Hajdudorog.

3. Declarăm de nula călindarul Gregorian întru ținerea sârbătorilor.

4. Să încredințăm prezidiul ca să aducă la cunoștință Prea Veneratului Consistor gr. cat. în Blaj și a să ruga de ocrotirea părintășcă precum am fost.

Frați preoți, aparținători diecezei de Hajdudorog, la fapta măreață națională deja terminată, Vă rog ca cu posibila urgență, să-mi urmați exemplul, și despre lucrul săvârșit anunțați: 1. Pe Dnul vicar Marchiș în Careiul mare. 2. Prea Veneratul Consistor în Blaj. 3. Vlădicului de Hajdudorog. 4. Guvernul Român Sibiu și în urmă și subscrișului

Alexandru Gligor
parohul Șardului, adm. al
Târgul-Murășului.

Jerfirea României.

Lucrurile n'au stat așa. România a fost jerfită de Antantă și România a primit cu dragoste, să aducă jerfa, ce i-se cerea. Să vedem, cum au stat puterile beligerante la 1916. Serbia și Muntenegru erau ocupate, Rusia înfrântă. Judecând după mulțimea prizonierilor ruși, cari veneau în robie cântând veseli și judecând după mulțimea desertorilor, cari inundau Rusia, se putea prevedea, că

colosul dela Nord se va prăbuși. Expediția dela Dardanele a dat fiasco, armata dela Salonice se dovedea neputincioasă, iar sforțările italiene erau zădarnice. Și în vremea aceasta în fața Verdunului toată puterea teutonică da lovituri groaznice Franței și Anglia nu eră pregătită să ajute îndeajuns pe aliata sa, iar ajutorul american eră numai în speranța unor vișători.

Dacă Franța ar fi fost învinsă antanta ar fi avut soarta, ce

au avut-o Puterile centrale în August și Septemvrie 1918.

Dar prăbușirea Antantei ar fi însemnat cea mai grea lovitură dată libertății și culturii și de aceea trebuia înlăturată. Deoparte erau Puterile Centrale la culmea puterii lor înspăimântătoare, de altă parte Antanta în starea cea mai critică, în care a fost vreodată.

Pentru înlăturarea catastrofei trebuia un ajutor, sau mai bine zis o jefă. Și jerfa aceasta a adus-o România. România știa și eră și asigurată, că împlinirea idealului ei nu are s'o aștepte dela alianța germano-maghiară, ci dela Antanta, care eră pe cale de-a fi îngenunchiată. Știa și aceea, că militarismul german — protectorul Ungurilor — se putea învinge numai prin timp și deci trebuia să câștige Antantei timpul de lipsă. A început deci războiul pe un front de 4800 Km. Cum ar fi putut susține o țară de 8 milioane un front atât de estins? Cu ajutor rusesc? Doar în Rusia se începuse destrămarea și ajutor puțin putea să dea vecinului, când casa sa ardea și'nlăuntru și'n-afară! Se prevedea, că va fi învinsă și subjogată cu atât mai tare, că se prevedea, că Hohenzollernul dela Rin va trimite oști colosale contra Hohenzollernului dela gurile Dunării. O însemnată parte din armata dela Verdun a fost aruncată contra României. România — după lupte eroice și îngrozitoare a fost împinsă până la Siret, dar Franța a răsuflet mai liber și a clătinat frontul german dela Verdun. România și-a trăit ceasurile cele mai dureroase, căderea ei a fost un episod tragic în războiul european, dar Franța a fost salvată și Antanta a câștigat timp. Ce a urmat apoi, știm cu toții. Anglia și-a sporit și întărit armata, a venit puternicul ajutor american și dând lovituri teribile au prăbușit formidabila alcătuire a Puterilor Centrale chiar atunci, când ele se sfătuiau asupra adâncirii alianței lor. Antanta triumfătoare nu

și-a uitat de mielul de jerfă și de aci se explică simțăminte de simpatie, dragoste și recunoștință a puternicilor aliați față de România așa de crunt jerfită.

Octavian Popa.

Să luminăm poporul.

O lume întreagă a resuflat mai ușor văzând cutropindu-se imperialismul și militarismul puternicilor germani. Faptele lor nemernice sunt de ocară lumii. Pe unde au trecut a rămas prav și cenușe în urma lor. Au devastat și ars sate și orașe întregi cu un adevărat sistem canibalic.

Cu înfrângerea lor deci lumea a scăpat de un terorism veșnic amenințător. Iar noi românii am ajuns văzându-ne întruparea visului nostru...

— Ardealul cu Bănatul și Sătmarul cu Maramurașul a strigat ca dintr'o gură prin cei una sută mii de reprezentanți la Alba-Iulia, că voim cu toții: „Unirea nedespărțită cu România Mamă”. Dorința de veacuri ne-a fost aceasta. Consiliul nostru dirigent a și depus deja omagiile noastre de credință și supunere fiască la treptele tronului Maiestății Sale regelui Ferdinand al României.

Bucuria noastră e nespuse de mare, că în fine vom avea și noi un Rege înțelegător, care va asculta și împlini dorințele noastre, a acelor, cari atâta amar de vreme am strigat în deșert: „Împărate fă dreptate dacă crezi în Zeitate”!

— Iar până la împlinirea acestora să băgăm bine de seamă, că timpul acesta de tranziție să nu-l folosească vrășmașii noștri spre seducerea și ademenirea poporului nostru. Noi intelectualii și conducătorii firești ai poporului avem o datorie grabnică a feri poporul de infecțiunea urâtă a bolșevismului și comunismului rusesc.

În Pesta „Garda roșie” e pe deplin organizată. Are o mulțime de agenți, pe cari îi trimite pe sate să pescuiască în tulbure.

— Avramescu, Ștrengar et comp. încă lucră cu mare apărare draconică, pentru a-și câștiga aderenți din partea muncitorimei socialiste.

— În unele locuri poporul nostru se lasă a fi sedus de acești agenți ai minciunei, cari sub masca libertății și egalității îi îndeamnă la împărțirea averilor, la cari ei sunt îndreptățiți doară, ca la o răsplată dreaptă pentru suferințele nesfârșite, ce au îndurat pe timpul războiului. Ideile lor pe cât de bine sunătoare, pe atât de otrăvicioase cer intrare și se incuibă me-

reuaș în sufletul năcăjit al țărânului nostru. Iar sfârșitul, unde duc aceste idei sclintite ni-l arată victimele cele multe, ce zilnic cad jertfă acestor rabiști!

Deci să luminăm poporul să nu asculte de toți vânturări, cari au intrat, ca niște lupi răpitori în satele noastre, nu cu gândul curat de a conduce la bine poporul, ci cu gândul nebun de a produce anarhie!

Din pățaniile trecutului se poate convinge oricine, că în urma vorbelor lor ordinea cea bună s'a răsturnat; morala s'a călcat în picioare; iar poporul, care nu are de bază: ordine și morală, e pierdut.

Deci zi de zi trebuie să ne ocupăm cu poporul arătându-i urmerile triste ale acestei por-

niri păcătoase, la care îi îndeamnă acești lupi îmbrăcați în haină de oaie. O lucrare sistematică se cere dela noi în privința aceasta, ca să dobândim rezultatul dorit.

Trebuie să-i convingem pe oamenii noștri, că înaintea noastră stă un viitor frumos, în fața căruia se cade să privim cu admirație și încredere deplină.

Să lucrăm deci și să luminăm pentru pacea și buna înțelegere, ce trebuie să coboare în inimile omeniești și uniți în cuget și în simțiri să așteptăm cu toată dragostea de frate pe frații noștri din Regat binecuvântându-i cu salutul: „Trăiască Țara românească și toți voinicii ei!”

Ioan Turdeanu.

H O R A

Trupelor române.

Ca stoluri largi de rândunele,
Ce 'n aer vesel se învârtesc
Să 'ncepe hora românească,
Pe plaiu cel ardelenesc!

Cununa de bujor și roze
Să împletesc în cer ușor,
Sunt dragii noștri, ce îi visasem,
În zilele de chin și dor!

Fanfara 'ncepe dulci acorduri,
S'aprinde cântecul de foc,
De-asupra ard în raze de-aur,
Stelele noastre de noroc!...

Sos! alaiu cel de nuntă,
Cu străluciri ca din povești,
Să 'ntinde hora tot mai mare,
De dragu ei să te topești!...

Să 'nvârt eroii, ce luptară,
Ca niște lei și-au biruit,
Și la a noastră serbătoare
Din țara mamă au venit!...

Elena din Ardeal.

1 August 1917.

Un fragment din luptele
dela Mărășești.

Dupăoe, la 29 Iulie 1917, lupta pentru satul Doaga și Pădurea Înaltă se sfârși prin retragerea noastră în poziția întărită din pădurea Prisaca, așurăm trei zile de liniște.

Comandamentul aflase, se vede, că în fața singurei noastre divizii se află 6 divizii germane, și dădu ordin să ne întărim.

În ziua de 1 August însă, pe când soldații împărțesc ceaiul de după masă și mâncare rece pentru a doua zi, prin aerul liniștit încep a trece una după

alta cu vuiet straniu, sute de proiectile, repezindu-se peste capetele noastre spre locul artileriei românești. Un sfert de ceas de fierbere a văzduhului, și apoi o descărcare bruscă de lavă peste tranșeele, în cari soldatul român își apără cu ultima îndârjire libertatea. Clocot asurzitor ce vine din sute de guri de foc, se revarsă ca un iad de obuze, de șrapnele, de fum și gaze otrăvicioase peste apărătorii Moldovei.

După un ceas de bombardament fața soarelui se întunecă, o ceață deasă se răspândește în jurul nostru, ochii încep a ne lăcrima, și ca o mână vră-

mașă otrava gazelor ce iese din proiectilele chimice începe a ne strânge de gât. Cu măștile pe față soldații așteaptă înfrigurați ora atacului... Un căpitan se ridică dela locul lui de comandă și începe a culege schije de pe jos. „Le voi duce la tatăl-meu, și cum o să se bucuri!” Înebunise. Un sublocotenent sare năprasnic din șanț și strigând cât îl ține gura, apucă prin acest iad spre podul dela Cosmești. Urgia aceasta de oțel topit îi luase și lui mințile.

Patru ore se descarcă astfel asupra tranșeelelor nisipoase acestui bombardament de salve, îngropând sute de oameni și imprăștiind întuieric adânc asupra noastră. Nervii ni-se întind, ochii nu mai văd, urechile nu mai aud, suntem într'un extaz aproape de nebunie. Ce frumos e să mori în această prăbușire furtunoasă de energii prefăcută în ghiulele, în locul morții obicinuite, într'un pat, cu lumânarea la cap!... Acolo mii de tunuri îți cântă prohodul și mii de scânteieri țin locul lumânării ce-ți pune în mână cineva, cu jalea în ochi...

Tirul artileriei dușmane se lungăște și prin ceața deasă se văd, aproape de tot, înaintând la asalt, șiragurile rânduite ale dușmanului. Sunt aproape de rețelele de sârmă. Puștile și mitralierele noastre, câte au rămas tefere de grozăvia bombardamentului, încep a improșca spre năvala puternică a dușmanului. În dreapta mea un mitralierist trimite cu dibăcie moartea în rândurile dușmanului, ale cărui valuri se deslășesc mai bine prin ceața rărită după lungirea tirului. În fața mitralierii lui se văd animate în rețelele de sârmă mormane de trupuri ce se svârcolesc în spasmiile morții, pe care acest măiestru știe s'o trimită fără greș în ceata dușmanilor. Dar grămada de leșuri crește și îi oprește vederea: atunci cu o săritură de iepure își apucă arma, o așează pe movila de carne ce-i servește de postament, și ropotul secerător începe din nou.

În unele locuri însă puhoiul vrășmaș pătrunde prin spărturile rețelelor și ajunge în fața noastră. Se încalce cea mai crudă și mai nemiloasă luptă corp la corp. Cu mâna în beregata dușmanului, soldații noștri lovesc cu pumnul, împung cu baioneta scoasă dela pușcă sau cu eușitul, isbesc cu paturile puștilor, sub cari troznesc capetele năvălitorilor, și unde desperarea își ajunge culmea, o granadă lăsată între cei încalce- rați mută în lumea odihnei și

pe vrășmaș și pe apărătorul pământului pe care se dă lupta. La dreapta noastră se aude deodată un urlet îngrozitor. Puhoiul dușman rupe frontul într'un loc și năvălind prin poarta deschisă ajunge în spatele regimentelor din stânga, încercuindu-le. Lupta devine și mai inversunată, hora morții ajunge la apogeu. În încheierea aceasta desperată omul se prefăce în fiară, fără milă și fără cruțare.

Intr'un punct al acestei încăierări înviersunate, alături de vitejii noștri, cu fața nădușită de fum și sudoare, luptă ca un erou căpitanul francez Henry Vernay. Brațul lui încercat lovește cu măiestrie. Curajul lui se transplântă cu iuteală electrică dela om la om. Dar șuvoiul dușman sporește mereu, ceata din jurul lui scade, și atunci într'o supremă efortare fiul Franței se aruncă în undele primitoare ale Siretului, dispărând în noaptea de gaze și de fum.

Pecând lupta este mai îndârjită, pe locul unde se făcuse

spărtura se repede vijelios un batalion din regimentul 32. Aruncându-și tunicele și coifurile, acești flăcăi se avântă ca niște vulturi între dușmani, și grozava ciocnire a avântului lor oprește puțin puhoiul. Dar numai pentru o scurtă vreme, căci alte șiraguri de dușmani se prăvălesc peste numărul mic al apărătorilor. Linia noastră trebuie să cedeze în multe locuri.

În pădurea Prisaca încăierarea se înnoiește. Tirul de baraj al artileriei dușmane țintuiește pe loc orice ajutor al rezervelor. În supremul moment al încordării un batalion din divizia 14 se asvârle prin cel mai grozav baraj peste digul căii ferate și oprește definitiv, în mijlocul pădurii înaintarea dușmanului.

Cine a văzut această minunată trecere prin cel mai înspăimântător bombardament, va rămânea deapururi increzut în vitejia și curajul ofițerului și soldatului român.

D. Marmeliuc.

(Glasul Bucovinei)

Serviciul nostru telefonic.

(Agenția telegrafică „Dacia“).

Atentat împotriva primministrului Dr. Kramarz din Praga.

(Praga). Contra primministrului Dr. Kramarz s'a comis, azi la ceasurile două, un atentat. Atentatorul a fost arestat.

(Praga). Pe când primministrul Kramarz părăsise la ora două ministerul, stând de vorbă cu pictorul ceh Karllager un tânăr a tras din spate asupra primministrului. Primul glonte nu a nimerit; Dr. Kramarz s'a întors cu fața spre atentator, atunci al doilea glonte nimereste în portmoneul primministrului. Atentatorul e un tânăr de 17 ani, funcționar la magazia căilor ferate. La interogator a declarat că se numește Stastny și că e social-democrat. Atentatul s'a hotărât cu 2 zile înainte în adunare secretă. Refuză orice explicații. Kramarz a rămas nevătămat și a asistat mai târziu la consiliul de ministrii.

Oficiale.

Nr. 25.

Secția P.

Adresa către toți negustorii și industriașii români!

În situația schimbată, interese superioare economice pretind ca negustorii (industriașii și meseriașii) români să folosească toate mijloacele potrivite ca munca lor să fie cât mai rodnică, atât în folosul lor cât și a statului român.

(Praga). A sosit aici misiunea americană sub prezidența dlui Dr. Taylor, reprezentând toate puterile antantei. S'a făcut recepție și s'a ținut un dejun la primministrul Dr. Kramarz.

**

(Sibiu). Starețul mănăstirii Prislop, președintele consiliului din Hațeg, diviziei 2 Vânători: Vă rog a primi și a transmite M. Sale Regelui sentimentele de dragoste și devotament ale sfatului poporului din istorica cetate a Hațegului:

(ss) Leo Man.

(Palatul Regal București). Dlui general Dabija, comandantul diviziei 2 Vânători, Mihail. Ord. Binevoitori a transmite Prea cuviosului Stareț al mănăstirii Prislop expresiunea adâncii mulțămiri cu care M. S. Regele a luat cunoștință de sentimentele de devotament exprimate în numele populației din Hațeg. — Mareșalul curții regale:

(ss) Catargi.

Pentru discutarea acestor mijloace, Vă rugăm să delegați din negustorii (industriașii și meseriașii) din orașul și comitatul Dvoastră un număr potrivit, care să ia parte la consfătuirea, ce se ține în 3/16 Ianuarie 1919 în Sibiu, sala comitatului la ora 10 a. m.

Șeful resortului:

Dr. Victor Bontesu, m. p.

Secretar general:

Ionel P. Comșa, m. p.

Informațiuni.

* **P. S. Părintele Episcop Demetriu** a pontificat sfânta liturghie din ziua primă a Crăciunului, cu mare asistență, ordinzând de preoți, pe clericii *Dr. Nicolae Flueraș și Leontin Ciula*, ambii clerici din dieceza Orășii-mari.

Predica a ținut-o părintele vicariu *Dr. Vasile Suciu*.

La masa festivă, părintele Episcop *Demetriu* a rostit un strălucit discurs în onoarea dlui ministru *Iuliu Maniu*. Acesta a răspuns, adânc emoționat, spunând, că-și va face datoria după tradițiile naționale, ce i-le-a inspirat Blajul nostru istoric.

* **Înștiințare.** Ad Nr. 732—1918 d. g. Prelegerile la institutul nostru se vor reîncepe în 21 Ianuarie st. n. 1919. Direcțiunea gimnaziului superior fundațional. Născud la 2 Ianuarie 1919. *Dr. Nicolae Drăganu*, profesor gimn. dir. subst.

* **Pe sama preoților**, după cum suntem informați, a sosit ajutorul extraordinar de 600 cor.

* **Tache Ionescu** voiește un guvern de coaliție, în care să nu fie reprezentate numai cele două partide istorice, ci toate partidele din țară. A declarat, că numai într'un astfel de guvern va lua parte.

* **Intreagă Ungaria** va fi ocupată de antantă. În Budapesta să ia lucrul acesta ca sigur. Sârbii vor înainta până la Székesfehérvár, bohemii până la Vaj, iar românii până la Tisa. Ba nu e eschis să fie și Budapesta ocupată. Milan Hedzsa a declarat înaintea unui delegat al rutenilor, că peste două săptămâni trupele boheme vor fi în Budapesta. De altfel bohemii sunt deja în comitatul Pest, la distanță de vre-o 40 klm. numai de capitală.

* **Comanduirea supremă** a armatei române a dat zilele trecute o nouă ordonanță, în care amenință cu tribunal marțial pe toți cei ce fac propagandă împotriva intereselor românești.

* **Guvernul francez** a cercat guvernul unguresc, ca să pregătească un censpect al articlilor ce vrea să-i impoarte din Franța. Acestei recercări se va și da de urgență răspuns. Transportul de mărfuri se va face pe mare, prin Marseille și Fiume.

* **Aviz.** „Preoții gr.-cat. români din Maramurăș în 20 I. c. au înființat sfatul preoților gr.-cat. români. Președintele vicarul substituit Ioan Dorog; vic. preș. preotul Simeon Balea protopopii: Iuliu Dragoș și Ioan

Tortia; secretari: preoții Iuliu Ardelean și Artemie Anderco; în comitetul esecutiv s'au dus 12 preoți. Sfatul preoțesc preține: 1., Autonomie pentru biserică gr.-cat. română; 2., reînființarea episcopiei Maramurășene pentru parohiile dismembrate din episcopia Muncaciului; 3., răscumpărarea lecticalului și dotarea preoțimei amăsurat cvificațiunei; 4., regularea pensiunei preoțești și viduo-orfanale; 5., stergerea anului de văduvie; 6., abrogarea căsătoriei civile; 7., ținerea sinodului diecezan tot la 3 ani; 8., reforma creșterii clerului. Frații preoți gr.-cat. români sunt rugați, ca să se constituiască în sfaturi preoțești, ca să se poată convoca congresul preoților gr.-cat. români, iară frații preoți din comitatul Sătmăr și Ugocia sunt rugați, ca să intre în sfatul preoțesc din Maramurăș. Valeni—Mikolapatak la 22. XII. 1918. p. u. Barcănfalu comitatul Maramurăș. Pentru comitet *Iuliu Ardelean*, preot-secretarul sfatului preoțesc.

* **Pariul** o să fie legat cu marea prin un canal. Lungimea canalului o să fie de 165 kim. și o să poată circula pe el și corăbii mai mari, de 14.000 tone.

* **În Franța** s'a retractat ordinul, conform căruia era să se demobilizeze contingentele 1875—1895. Motival, tulburările din Germania. În jurul Kölnului s'au concentrat puternice trupe franceze.

* **Primatele Cernoch**, după o informație din Érsek-ujvár, s'a refugiat dinaintea trupelor boheme. Alaltăieri a sosit la Budapesta.

* **Comanduirea diviziei 7 din Cluj** a dat următoarea proclamație: „Orice atrocitate săvârșită împotriva românilor de pe teritoriile încă neocupate de armata română, va avea ca urmare deținerea persoanelor mareante din Cluj și de pe teritoriile ocupate. Aceste persoane răspund cu viața lor pentru orice volnicie săvârșită de conaționalii lor împotriva românilor“.

* **Guvernul unguresc** suferă de-o criză acută. Se vorbea de mult de o abdicere a întregului guvern, care avea să urmeze în zilele acestea. Unii o luau pe sigur. Ministrii socialiști nu voiau să mai știe de o conlucrare cu partidele politice. Dar prezicerile nu s'au împlinit. Criza s'a aplanat. Conziliul muncitorilor, după discuție de 17 ore, a primit propunerea lui Kunfi, de-a rămânea și pe mai departe în guvern și de a li-se mai da încă două portofolii ministeriale. Aceste portofolii vor fi cel de interne și cel de războiu. Par-

țizanii lui Károlyi sunt nemulțămiiți cu hotărîrea aceasta, care în loc să descurece, încurcă și mai tare situația. De aici încolo socialiștii, cari vor avea în cabinet patru membri, vor fi dă-tători de ton, iar ceilalți membri vor fi numai niște figuri de operetă. Dacă socialiștii stăruie pe lângă hotărîrea conziliului muncitorilor, atunci nu e eschis, ca guvernul să abdică. În cazul acesta socialiștii vor fi provocați să iea ei cărmuirea. Ceeace poate ar fi soluția cea mai bună, fiindcă socialiștii se par a fi singuri în stare de-a cărmui țara în aceste vremuri de anarhie.

* **Pretorele din Cohalm,** Tompa István a fost detinut, transportat la Brașov și condamnat prin tribunalul marțial la moarte. În 1916, la întrepunerea lui, au fost omorîți aproape 500 români. Aceasta e acuza, ce i-se aduce.

* **În Cluj,** după „Kolozsvári Hirlap“, va sosi zilele acestea o trupă teatrală română, care va juca în Teatrul Național de acolo, părădându-se cu trupa ungurească locală. Sunt versiuni, cari vorbesc de preluarea edificiului teatrului și de formarea unei trupe teatrale române, cu care lucru va fi incredintat cântărețul Const. Pavel (Papp László), primul tenorist la teatrul din Cluj și un artist ireproșabil.

* **Pregătirile pentru conferința de pace** sunt deja în curs. În săpt. viitoare se încep discuțiile prealabile, cari vor ține 8-15 zile. Conferința propriu zisă nu se va începe decât numai la sfârșitul lunii c. Aceasta va ține probabil trei luni. Tratatul de pace în timp de două luni va fi gata. După aceea îl vor prezenta delegaților țarilor dușmani. Aceștia vor fi chemați la Paris, ca să ia la cunoștință condițiile. Li-se va da termen de o lună, spre a putea trata cu guvernele lor.

* **Comanduirea română din Cluj** a făcut zilele trecute percheziție la locuința lui Apáthi și în clădirea „guvernului unguresc“. Au cercat după broșuri și manifeste anti-românești. Nu s'a găsit nimic compromițător.

* **Invățături pentru combaterea morbului nis spaniol.** (Dela Consiliul Național Român, secția Caransebeș.).

Boala spaniolă este un morb foarte lipicios, care trece ușor dela om la om.

Semnele morbului sunt: friguri, apoi febrințea, tuse, troncă, durere de cap, zgârătură în grumaz, durere de șele, dureri în mâni și în picioare, slăbiciune generală, lipsa de

poftă de mâncare, vomat, sete mare, focărie mare și aiurări.

Când cineva simțește semnele acestei boale, să se pună îndată în pat; să mănânce numai mâncări ușoare zămoase, ca lapte, supă curată; să bea ceai sau puțin vin subțiat cu apă.

Ca să poată asuda e de lipsă să iee ceai ferbinte de floare de teiu sau de soc.

Contra focăriei (ferbințelii) să se folosească pălituri cu apă caldută, ca de pită (comprese Priesnitz). Acestea se fac în următorul mod: Să moaie un măsaie în apă, să stoarce apoi bine și să învâluie jur-impjurul pieptului; peste acesta se pune apoi un alt măsaie uscat așa ca să-l acopere de tot pe cel ud.

Pălitura se schimbă tot la câte 2 ore.

Medicamentul cel mai folosit în contra boalei este praful numit: aspirin.

Se dă oamenilor în vârstă 4 (patru) prafuri la zi; tot la câte 2 ore un praf de o jumătate de gram.

La copii dela 2 ani până la 10 ani se dă jumătate din porțiune, adică 4 prafuri de câte 1/4 de gram praful.

Copiii dela 10 până la 15 ani câte 4 prafuri la zi; praful 1/3 de gram.

Bolnavul să nu părăsească în decursul morbului nici de cum odaia, ca să nu se recească din nou atrăgându-și complicațiuni. În odaia bolnavului să fie un vas anume pentru lipsele truștești (udul și imatul) ale bolnavului.

După trecerea febrințelilor, chiar și dacă s'ar simți bine de tot bolnavul, să nu părăsească patul și odaia timp de cel puțin zece zile, căci altcum ușor se pot ivi complicațiuni (alte rele).

Nainte de toate să chemăm îndată la început medicul, și nu prea târziu, când nu se mai poate ajuta.

*

Cum să ne păzim de boală? Veninul morbului intră în corpul omului mai ales prin nas și gură. De aceea să ne spălăm totdeauna înainte și după mâncare gura cu apă caldută; tot așa să ne spălăm adese și mâinile cu săpun; să ne ferim de a atinge pe bolnav; să nu dăm mâna cu el, să nu-l sărutăm; bolnavul să nu scuipe pe jos, pe podele, ci într'un vas anume cu apă, care să se curețe în fiecare zi regulat.

Bolnavul să-și aibe vasele sale separate, care să nu se mestece cu celelalte vase nici la spălat.

Tot așa să-și aibe ștergar (peșchir) și haine de pat separate și să zacă singur, răznit de ceilalți în odaie. Hainele de pat, în cari a zăcut bolnavul să

se spele apoi separat de celelalte cu leșie.

Odaia să fie aerizată ce puțin de 3 ori pe zi; să nu fie prea încălzită; să fie ținută în cea mai mare curățenie și să se îndepărteze din odaie toate lucrurile, cari pot strica aerul.

Oamenii să nu se adune mulți la un loc, nici la birt, nici la bolnav, nici la priveghiu.

Mortii să se îngroape îndată după 24 de ore. Să nu se bage în biserică. Să nu se țină mortul descoperit, nici să se sărute mortul.

Să nu petreacă nime în odaia, în care a zăcut bolnavul înainte de a fi vărut odaia și de a spăla ferestrele și podelele.

* **Hymen. Emilia Ciura și Prof. Ioan Iosif** anunță celebrarea cununiei lor, ce a avut loc Duminecă în 30 Decembrie st. v., în biserica gr.-or. rom. din Geoagiul de sus la orele 2 p. m.

* **Ziar nou.** Primum la redacție nrul prim din „Tribuna Bihorului“, organul popular al Conziliului românesc din Oradea mare. Apare Dumineca, redactor Gh. Tulbure.

* **văd. Lucreția Truția n. Bozac** întru amintirea fericitului său soț Iacob Truția fost notar în Pănade, a dăruit bisericii din Veza suma de 100 cor. pentru ornate bisericăști. Primească sincera noastră mulțămăie iar soțul ei iubit odihnească în pace! Veza în 5 Ian. 1919. *Ilona Oltean*, casiera reuniunii.

Știri locale.

* **Di ministru Iuliu Maniu** a cercetat ieri orfelinatul din loc, întovărășit de părintele vicar *Dr. Vasile Suciu*.

D-sa s'a întreținut cu cei 30 orfani adăpostiți, acolo, interesându-se de soarta lor.

* **Concertul tinerimii** de a doua zi a succes peste toate așteptările. Au fost prestațiuni cu adevărat artistice. Orchestra a fost condusă, cu multă pricepere, de Emil Chețianu, Acompaniamentul la pian l-a făcut dșoara Tița Mureșianu, iar la harmoniu dșoara Lucia Chețianu, cu multă precizie și agilitate. Punct deosebit de succes a fost și cel al dșoarei Clarița Pop. Dșoarele au fost niște apariții extraordinare de drăguțe. La vioară solo s'a dovedit și de data aceasta neîntrecut Luchi Mureșianu. Ar fi de dorit, ca acest tinăr, cu ireproșabile aptitudini muzicale, să se desăvârșască la o școală superioară. Ar fi un real câștig pentru noi și pentru arta românească.

Proprietar și Editor:

Consiliul Național Român din Blaj.
Director: **ALEXANDRU CIURA.**
Redactor: **Ovidiu Hulea.**

Am părăsit sala recreați și înviorați sufletește. Am dori ca tinerimea noastră să ne dea, cât mai des astfel de prilejuri.

* **Cabinetului civil dela Curtea Regală din București** s'au trimis din Blaj următoarele telegrame de felicitare de Anul Nou:

Conziliul național Român al județului Alba-de-jos, unde s'a decretat unirea pe veci cu țara mamă, urează din prilejul anului nou Augustilor Suverani ai tuturor Românilor îndelungă și glorioasă domnire și prezintă adâncile sentimente de supunere omagială. Prezident *Dr. Vasile Suciu*.

* **Corpul profesoral al facultății teologice din Blaj** roagă pe Înălții Suverani ai României mari să primească din prilejul anului nou sincerile lui sentimente de supunere și devotament. *Dr. Izidor Marcu* rector.

* **Corpul profesoral dela cel mai vechiu liceu românesc** prezintă augustilor suverani de anul nou omagii de supunere și sinceră loialitate. Director *Dr. Ambrosiu Chețan*.

* **Colegiul didactic dela Școala normală de învățatori din Blaj** prezintă augustilor Suverani de anul nou omagii de supunere și sinceră loialitate. Director *Ioan F. Negruțiu*.

* **Revista Cultura Creștină din Blaj** prezintă înălților Suverani ai tuturor Românilor din prilejul anului nou sentimente de neclătită alipire și omagială supunere. *Dr. Ioan Coltor*.

In apropierea Blajului este o moșie de 100 jug. de dat în arândă. Condițiile de arândă, precum și alte informațiuni să capătă dela dl

Ioan Maior
(10) 3-3 in Blaj.

Primesc imediat un băiat în atelierul meu de pantofărie. **Nicolae Baciu**
(11) 3-3 pantofar, BLAJ.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

AVIZ!
Banca generală de asigurare „Transsylvania“ societate pe acții aduce la cunoștință, că acțiunile nouă să pot lua în primire la casa băncii în Sibiu, pe lângă prezentarea titlilor provizorii. (13) 2-2.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX